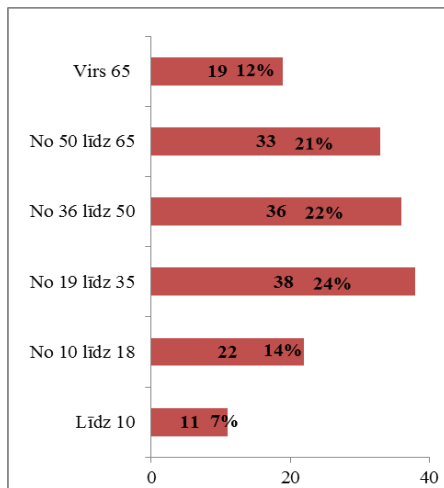

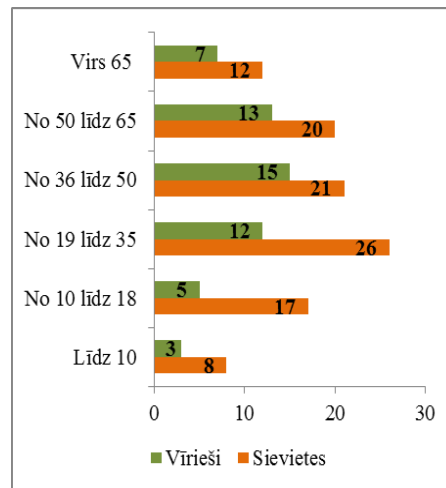
1. attēls. Respondentu skaits pa dzimumiem

Bibliotēkas lietotāju aptauja norisinājās „Bibliotēku nedēļas 2016” ietvaros no 2016. gada 18. aprīļa līdz 24. aprīlim. Aptaujas anketas bija pieejamas LCZB un visās filiālbibliotēkās (bibliotēkā „Libris”, „Valtera bibliotēkā”, „Zaļās birzs bibliotēkā”, bibliotēkā „Varavīksne” un bibliotēkā „Vecliepājas Rūķis”). Aptaujā kopumā piedalījušies 159 respondenti;

aktīvāk aptaujā piedalījušās sievietes (104 jeb 65%), pasīvāki bijuši vīrieši (55 jeb 35%) (sk. 1. attēlu).

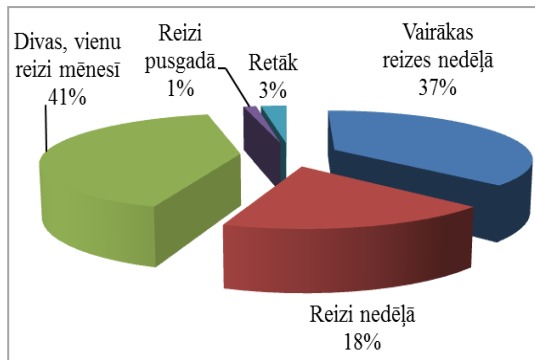

2. attēls. Respondentu skaits vecumgrupās

3. attēls. Respondentu skaits vecumgrupās pa dzimumiem

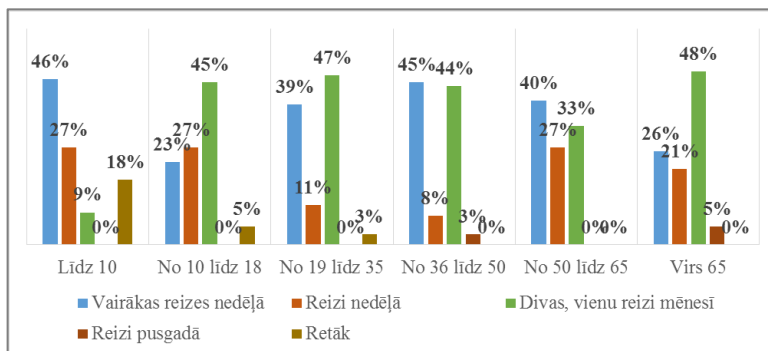
Aptaujā tika aicināti piedalīties dažādu vecuma grupu pārstāvji. Visplašāk pārstāvētā vecumgrupa ir no 19 līdz 35 gadiem - 38 respondenti jeb 24%, otra aktīvākā aptaujas vecumgrupa ir no 36 līdz 50 gadiem (36 respondenti jeb 22%), bet trešā – vecumgrupa no 50 līdz 65 jeb 21%. 12% aptaujāto ir vecumā virs 65 gadiem, 14% aptaujāto - vecumā no 10 līdz 18 gadiem, bet 7% vecumā līdz 10 gadiem (sk. 2. attēlu). Tātad aptaujā piedalījušies 33 bērni un jauniešu (21%), 107 pieaugušie darbspējas vecumā (67%) un 19 pensionāri (12%). 3. attēlā redzams aptaujas dalībnieku skaits attiecīgajās vecumgrupās pēc dzimumiem. Dati rāda, ka bērnu un jauniešu vecumgrupu aptaujā pārstāvējušas 25 sievietes un 8 vīrieši, pieaugušo vecumgrupu 67 sievietes un 40 vīrieši, bet pensionāru vecumgrupu 12 sievietes un 7 vīrieši (sk. 3. attēlā).

4. attēls. Bibliotēkas apmeklējuma biežums %

Aptaujā tika uzdots jautājums par bibliotēkas apmeklējumu biežumu. Vairākas reizes nedēļā bibliotēku apmeklē 37% aptaujāto, reizi nedēļā – 18%, vienu, divas reizes mēnesī – 41%, reizi pusgadā 1%, bet vēl retāk nekā reizi pusgadā 3% (sk. 4. attēlu).

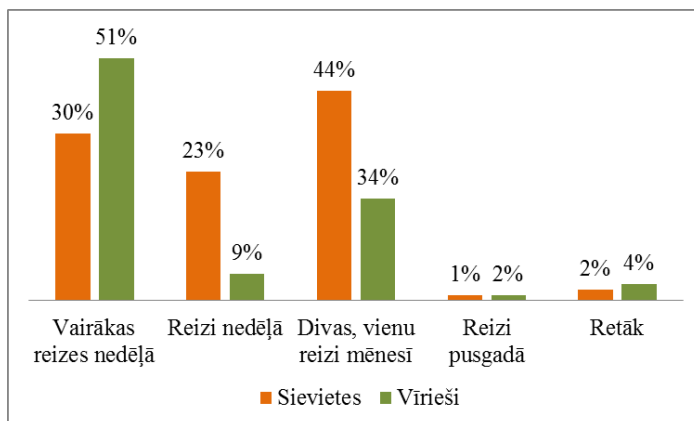
5. attēlā šie dati redzami pa vecuma grupām (sk. 5. attēlu). Vecumgrupā līdz 10 gadiem kā visbiežākā atbilde minēta vairākas reizes nedēļā (46%). Vecumgrupā no 10 līdz 18 gadiem populārākā atbilde bijusi divas, vienu reizi mēnesī (45%). Vecumgrupa no 19 līdz 35 gadiem bibliotēku apmeklē divas, vienu reizi mēnesī (47%), kā arī vairākas reizes nedēļā (39%). Respondentiem no 36 līdz 50 gadiem nav bijis

5. attēls. Bibliotēkas apmeklējuma biežums

viennozīmīgs viedoklis, šīs vecumgrupas pārstāvji apmeklē bibliotēku gan vairākas reizes nedēļā (45%), gan divas, vienu reizi nedēļā (44%).

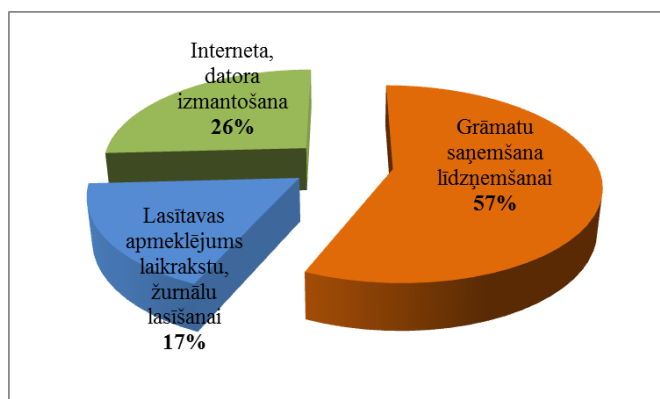
Vecumgrupā no 50 līdz 65 gadiem lielākā daļa jeb 40% aptaujāto bibliotēku apmeklē vairākas reizes nedēļā. Vecumgrupā virs 65 gadiem populārākā atbilde bijusi divas, vienu reizi mēnesī (48%). No šiem datiem var

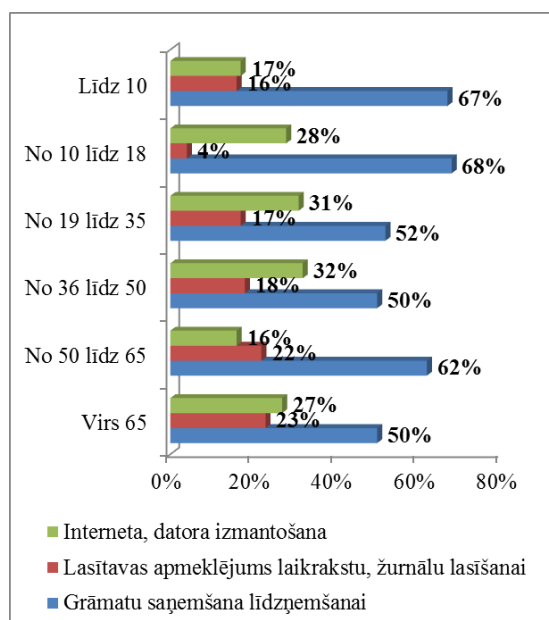
6. attēls. Bibliotēkas apmeklējuma biežums pa dzimumiem

secināt, ka vairums bibliotēkas lietotāju bibliotēku apmeklē vienu, divas reizes mēnesī. Analizējot bibliotēkas apmeklējuma biežumu pa dzimumiem, redzams, ka vairums sieviešu bibliotēku apmeklē vienu, divas reizes mēnesī (44%), savukārt

vīrieši bibliotēku apmeklē vairākas reizes nedēļā (51%) (sk. 6. attēlu). Tātad aktīvāki bibliotēkas apmeklētāji ir vīrieši.

7. attēls. Bibliotēkas apmeklējuma mērķis

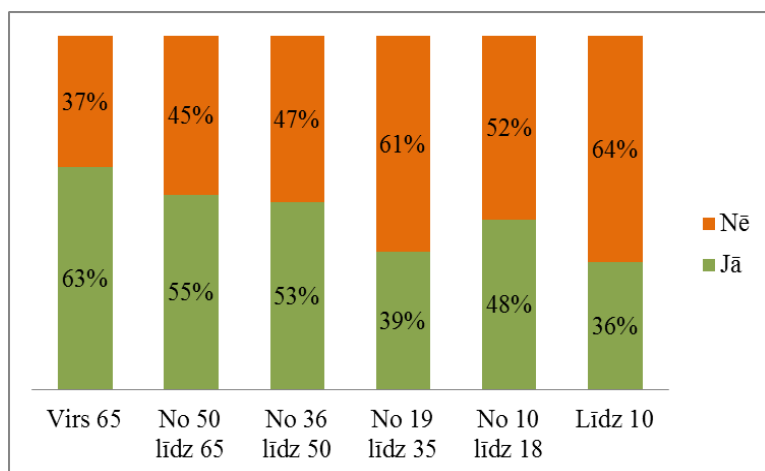
8. attēls. Bibliotēkas apmeklējuma mērķis vecumgrupās

Lai noskaidrotu, kāds ir galvenais bibliotēkas apmeklēšanas iemesls, respondentiem tika uzdots jautājums par tiem raksturīgākajiem bibliotēkas apmeklējuma mērķiem. Rezultāti rāda, ka vairāk nekā puse – 57% - apmeklē bibliotēku, lai saņemtu grāmatas līdzņemšanai, ceturtdaļa jeb 26% ierodas bibliotēkā, lai izmantotu datora un interneta pakalpojumus, savukārt sestā daļa jeb 17% izmanto bibliotēkā esošo lasītavu, kur var iepazīties ar jaunākajiem laikrakstiem un žurnāliem (sk. 7. attēlu).

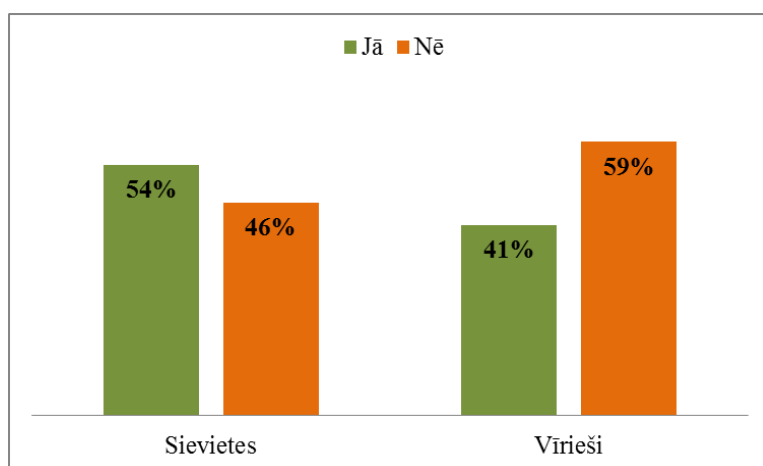
Analizējot šo jautājumu vecumgrupās, redzams, ka šāds galvenais apmeklējuma mērķis ir tendence visās vecuma grupās (sk. 8. attēlu). Otrajā vietā aiz grāmatu saņemšanas līdzņemšanai respondenti ierindojuši interneta un datora pakalpojumus bibliotēkās, trešajā vietā atstājot lasītavas apmeklējumus.

Abonementa pakalpojumus visvairāk izmanto bērnu un jauniešu auditorija (vidēji 67.5%) tajā pašā laikā vismazāk izmantojot lasītavu pakalpojumus (vidēji 10%). Brīvpieejas internetu visvairāk izmanto pieaugušie darbspējas vecumā no 19 līdz 65 gadiem (vidēji 31.5%), tiem seko bērni un jaunieši vecumā no 10 līdz 18 gadiem (28%) un pensionāri (27%). Brīvpiekļuves interneta iespējām vismazāko vērību pievērš bērni līdz 10 gadu vecumam (17%) un pieaugušie no 50 līdz 65 gadiem (16%). Tātad galvenais bibliotēkas apmeklējuma iemesls ir grāmatu saņemšana līdzņemšanai, kas ir raksturīgi visām aptaujātajām vecumgrupām.

Interneta pakalpojumus bibliotēkā visbiežāk izmanto lietotāji vecumā no 19 līdz 50 gadiem.

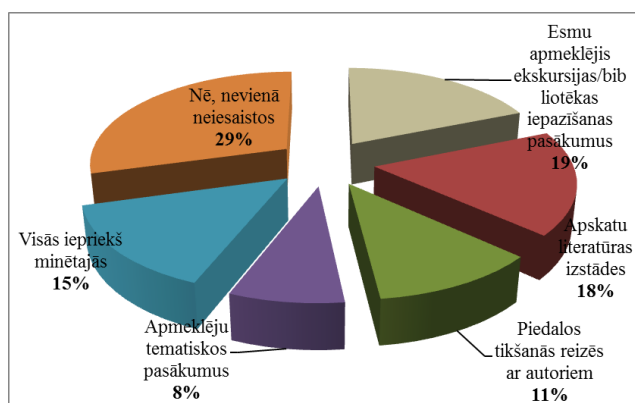
9. attēls. Interese par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem

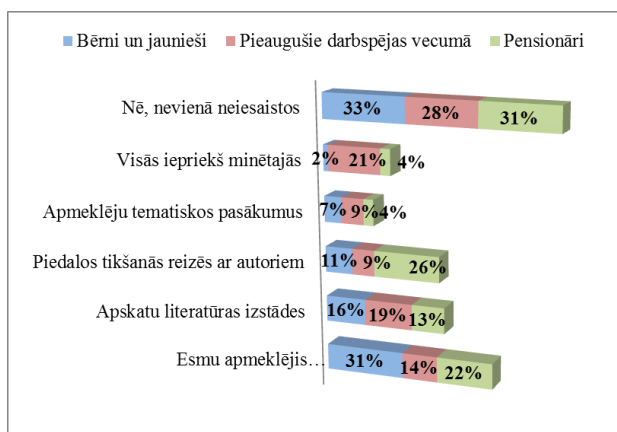
10. attēls. Interese par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem pēc dzimumiem

Uz jautājumu, vai ir interese par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, respondentu atbildes vecumgrupās ir visai atšķirīgas (sk. 9. attēlu). Bērni un jaunieši pārsvarā neinteresējas par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem (vidēji 58% atbildējuši ar nē), arī lietotāji līdz 35 gadu vecumam nav ieinteresēti (61%). Lielāku interesi par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem izrāda lietotāji vecumā no 36 gadiem (vidēji 57%

atbildējuši ar jā). Kopumā 51% aptaujāto nav ieinteresēti bibliotēkas rīkotajos pasākumos, kas nozīmē, ka nedaudz mazāk par pusi bibliotēkas lietotāju interesējas un apmeklē bibliotēkas rīkotos pasākumus. Analizējot šo jautājumu, vērtējot atbildes pēc dzimumiem, redzams, ka lielāku interesi izrāda sievietes (54% atbildējušas ar jā), savukārt vīrieši praktiski neinteresējas (59% atbildējuši ar nē) (sk. 10. attēlu). Lai arī vīriešu dzimuma pārstāvji, kā iepriekš tika noskaidrots no iegūtajiem aptaujas datiem, ir biežāki bibliotēkas apmeklētāji, tomēr tiem ir mazāka interese par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem. Tātad interesi par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem vairāk izrāda sieviešu dzimuma pārstāves no 36 gadu vecuma.

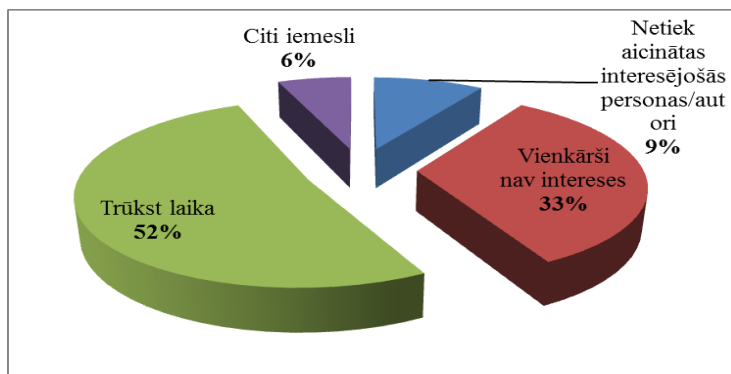
11. attēls. Iesaistīšanās lasīšanas veicināšanas pasākumos

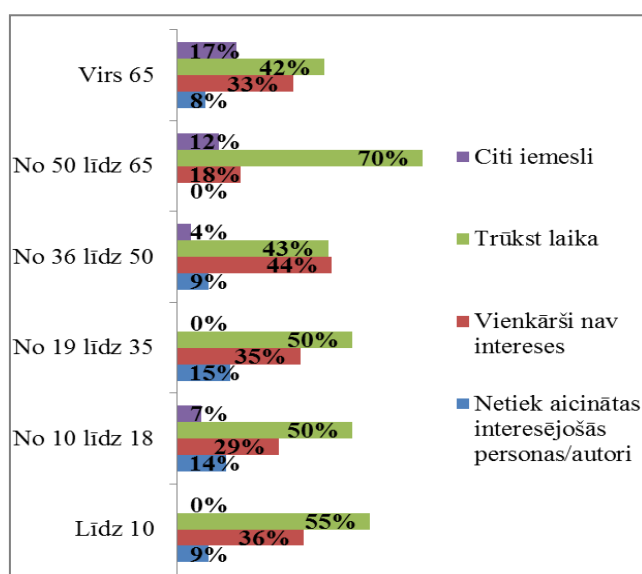
12. attēls. Iesaistīšanās lasīšanas veicināšanas pasākumos pa vecuma grupām

Lai uzzinātu, kādās LCZB organizētās lasīšanas veicināšanas aktivitātēs bibliotēkas lietotāji iesaistās, tika uzdots jautājums, kurā respondentiem bija jāatzīmē, kurās no minētajām aktivitātēm tie ir iesaistījušies. 19% ir apmeklējuši bibliotēkas ekskursijas vai kādu no bibliotēkas iepazīšanas pasākumiem, 18% apskata tematiskās literatūras izstādes, 11% piedalās tikšanās reizēs ar autoriem, 8% apmeklē tematiskos pasākumus, 15% iesaistījušies visās iepriekš minētajās aktivitātēs, bet 29% nav iesaistījušies nevienā (sk. 11. attēlu). Kopumā lielākā daļa jeb 71% aptaujāto ir iesaistījušies kādā no bibliotēkas organizētajiem lasīšanas veicināšanas pasākumiem. Šo

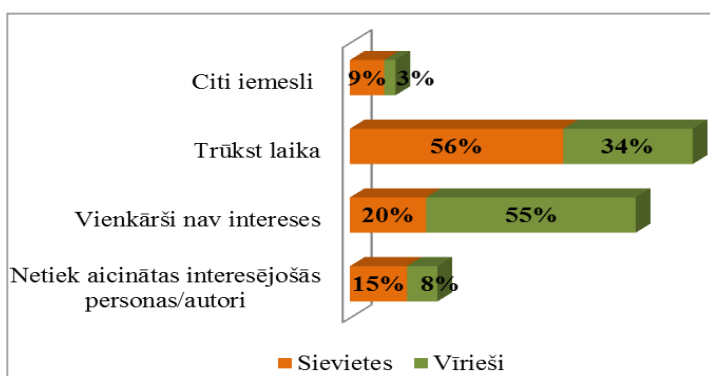
pašu jautājumu analizējot bērnu un jauniešu, pieaugušo darbspējas vecumā un pensionāru vecuma grupās, redzams, ka par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem interesi visvairāk izrāda pieaugušie darbspējas vecumā no 19 līdz 65 gadiem (72%), gandrīz tikpat lielu atsaucību izrāda pensionāri (69%), bet vismazākā atsaucība ir no bērniem un jauniešiem (67%) (sk. 12. attēlu). Kopējie rādītāji atšķiras vien par dažiem procentiem, kas liecina par līdzsvarotu atsaucību lasīšanas veicināšanas pasākumiem visās vecuma grupās. 16. attēlā redzama atsaucība uz konkrētiem pasākumu veidiem – ekskursijas bibliotēkas iepazīšanas nolūkā populāras ir bērnu un jauniešu vidū, literatūras izstādes piesaista pieaugušos, tikšanās vairāk apmeklē pensionāri, tematiskos pasākumus pieaugušie (sk. 12. attēlu). Var secināt, ka lasīšanas veicināšanas pasākumi, kurus organizē LCZB, ir vienlīdz apmeklēti visās vecuma grupās.

13. attēls. Neiesaistīšanās lasīšanas veicināšanas pasākumos iemesli

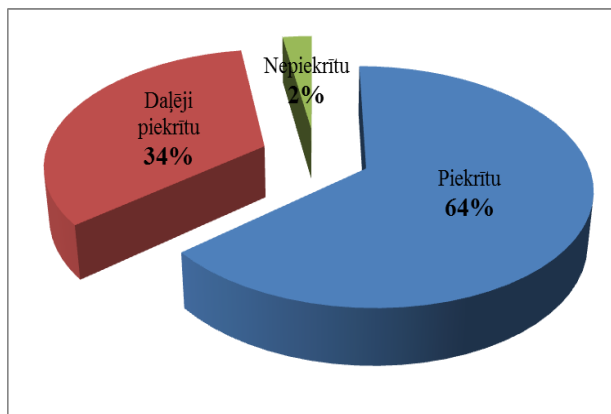
14. attēls. Neiesaistīšanās lasīšanas veicināšanas pasākumos iemesli pa vecuma grupām

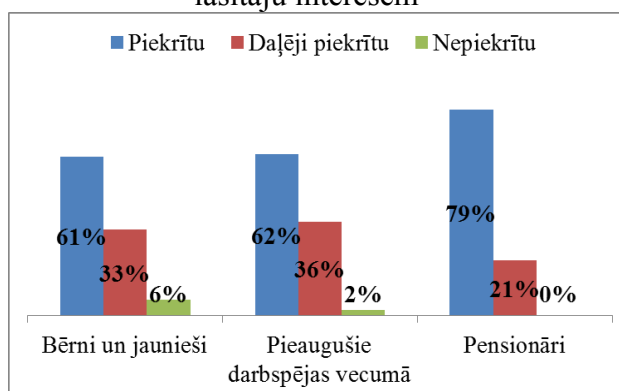
15. attēls. Neiesaistīšanās lasīšanas veicināšanas pasākumos iemesli pa dzimumiem

Iepriekšējā jautājuma analīzes rezultātos redzams, ka trešā daļa aptaujāto neizrāda interesi par bibliotēkā notiekošajiem lasīšanas veicināšanas pasākumiem. Aptaujas anketā respondentiem tika lūgts norādīt iemeslu, kādēļ netiek apmeklēti šie pasākumi. Rezultāti liecina, ka galvenais iemesls ir laika trūkums, tā norāda 52% aptaujāto (sk. 13. attēlu). 33% vienkārši nav ieinteresēti apmeklēt kādu no pasākumiem, 9% uzskata, ka netiek aicināti interesējošie autori, savukārt 6% aptaujāto ir citi iemesli. Analizējot šo jautājumu pa vecuma grupām, redzams, ka visizteiktākais laika trūkums ir cilvēkiem no 50 līdz 65 gadiem (70%), tiem seko bērni līdz 10 gadu vecumam (55%) (sk. 14. attēlu). Intereses trūkums raksturīgs cilvēkiem vecumā no 36 līdz 50 gadiem (44%). Šo pašu jautājumu analizējot pa dzimumiem, redzams, ka sievietes neapmeklē lasīšanas veicināšanas pasākumus laika trūkuma dēļ (56%), savukārt vīrieši nav ieinteresēti piedalīties šādās aktivitātēs (55%) (sk. 15. attēlu).

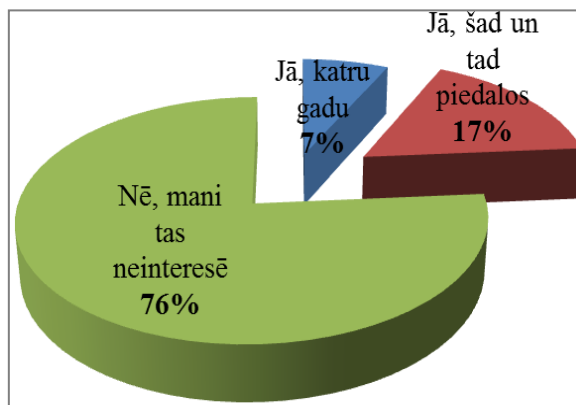
Aptaujas dalībniekiem tika uzdots jautājums par apmierinātību ar bibliotēkas krājumu. Rezultāti liecina, ka bibliotēkas krājums ir atbilstošs lietotāju vajadzībām – 64% aptaujāto piekrīt, ka bibliotēku krājums ir atbilstošs viņu interesēm (sk. 16. attēlu). 34% respondentu daļēji piekrīt šim apgalvojumam, kas norāda, ka trešā daļa bibliotēkas apmeklētāju vēlētos izmaiņas krājuma komplektēšanā. Tikai 2% aptaujāto nav apmierināti ar bibliotēkas krājumu. Analizējot šo jautājumu, vērtējot atbildes pēc vecumiem, redzams, ka visapmierinātākie ar bibliotēkas krājumu ir pensionāri (79%), kā arī jāatzīmē, ka šajā vecumgrupā neviens respondents nav atbildējis noraidoši (sk. 17. attēlu). Bērnu un jauniešu un pieaugušo darbspējas vecumā atbildes ir visai līdzīgas – divas trešdaļas aptaujāto ir apmierināti ar bibliotēkas krājumu, trešdaļa ir daļēji apmierināti, bet pavisam neliela daļa – vidēji 4% - ir neapmierināti. Kopumā dati liecina, ka bibliotēkas lietotāji ir apmierināti ar bibliotēkas krājumu.

16. attēls. Bibliotēkas krājuma atbilstība lasītāju interesēm

17. attēls. Bibliotēkas krājuma atbilstība lasītāju interesēm vecumgrupās

18. attēls. Dalība „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”

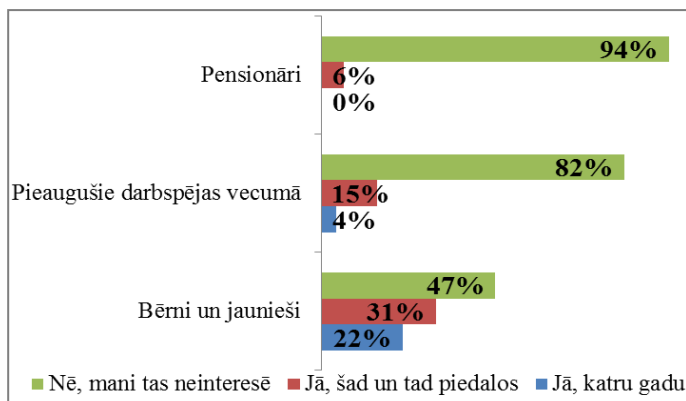
Aptaujas anketā tika iekļauts jautājums par dalību vienā no lielākajiem lasīšanas veicināšanas projektiem Latvijā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Rezultāti ir negatīvi – lielākā daļa aptaujāto (76%) tajā nepiedalās (sk. 18. attēlu) Analizējot

atbildes vecuma grupās redzams, ka atsaucīgākā ir bērnu un jauniešu auditorija, kuri lielākā daļa projektā iesaistās (53%) (sk. 19. attēlu).

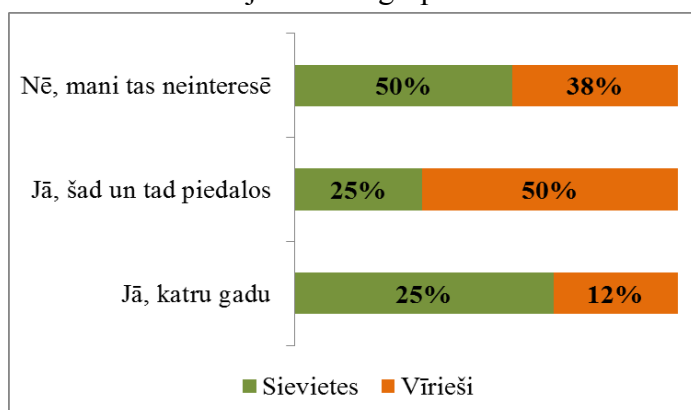
Vērtējot dalību projektā bērnu un jauniešu vecumgrupā pa dzimumiem, redzams, ka vīriešu dzimuma pārstāvji kopumā ir aktīvāki dalībnieki, jo tikai 38% aptaujāto puīšu vecumā līdz 18 gadiem atzīmējuši „Mani tas neinteresē” variantu, salīdzinot ar meitenēm, no kurām 50% nepiedalās (sk. 20. attēlu). Tajā pašā laikā katru gadu projektā piedalās divas reizes vairāk sievietes dzimuma pārstāvju (25%), salīdzinot ar vīriešu dzimuma pārstāvjiem (12%). Kopā jāsecina, ka atsauce „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijai” LCZB ir zema. Atsaucīgākā ir bērnu un jauniešu auditorija.

Darba autore uzskata, ka neatsauce projektam saistīta ar piedāvāto literatūru, kas mērķauditorijai šķiet sarežģīta, nesaistoša un neinteresanta.

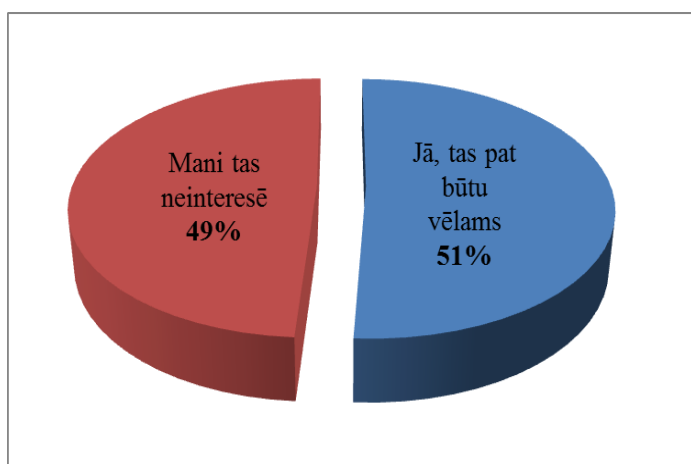
Viedoklis par elektronisko grāmatu iekļaušanu bibliotēkas krājumā ir nevienlīdzīgs. Nedaudz vairāk par pusi

19. attēls. Dalība „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā” vecumgrupās

20. attēls. Dalība „Bērnu un jauniešu žūrijā” bērnu un jauniešu vecumgrupā

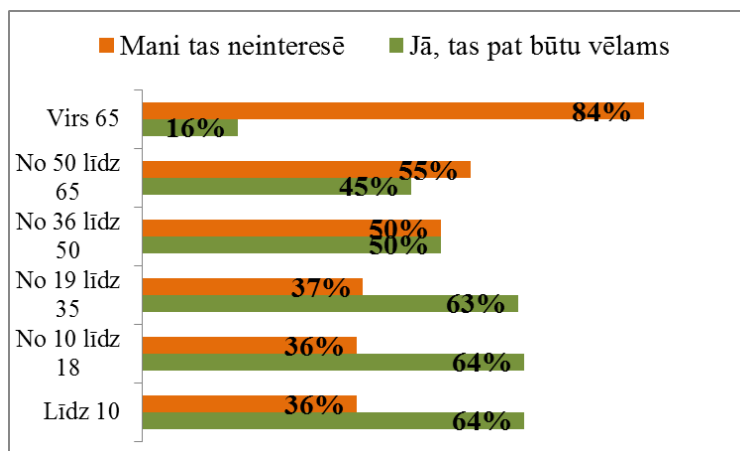

21. attēls. Atsauce elektronisko grāmatu ieviešanai bibliotēkas krājumā

(51%) aptaujāto piekrīt šai idejai, nedaudz mazāk par pusi (49%) nepiekrīt (sk. 21. attēlu).

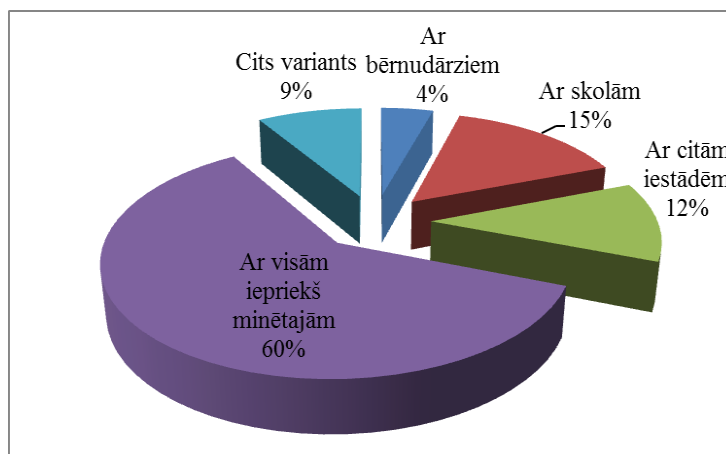
Analizējot viedokļus par elektroniskajām grāmatām vecumgrupās, secināms, ka jo vecāka paaudze, jo mazāka atsaucība (sk. 22. attēlu). Vislielākā atsaucība vērojama respondentu līdz 35 gadu vecumam vidū (63% - 64%), savukārt vismazākā atsaucība ir pensionāru vidū (84%).

22. attēls. Atsauce elektronisko grāmatu ieviešanai bibliotēkas krājumā vecumgrupās

Kopumā dati liecina, ka LCZB lietotāji ir ieinteresēti elektronisko grāmatu iekļaušanai bibliotēkas krājumā, īpaši apmeklētāji vecumā līdz 35 gadiem.

Aptaujas anketā tika ietverts jautājums par LCZB un dažādu institūciju sadarbību. Respondentiem tika lūgts atzīmēt, ar kurām atbilžu variantos minētajām institūcijām LCZB sadarbība, viņuprāt, ir visvēlamākā. Rezultāti rāda, ka 4% aptaujāto uzsver LCZB sadarbību ar

23. attēls. Viedokļi par LCZB sadarbību ar citām institūcijām

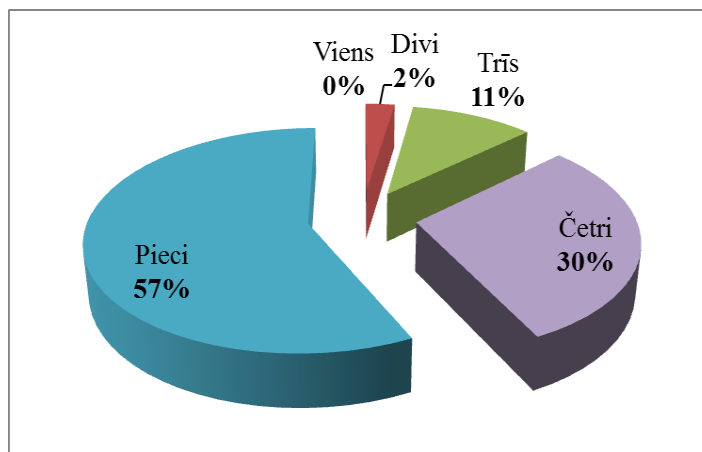
Liepājā esošajām pirmsskolas izglītības iestādēm, 15% ar vispārējās izglītības iestādēm, 12% ar citām Liepājas iestādēm, piemēram, Liepājas muzeju, Liepājas Universitāti, 60% par svarīgu uzskata LCZB sadarbību ar visām iepriekš minētajām institūcijām, savukārt 9% aptaujāto svarīgāka šķīstu sadarbība ar citām, šeit neminētām, iestādēm (sk. 23. attēlu). Kopumā rezultāti liecina, ka LCZB apmeklētāji atbalsta LCZB sadarbību ar pirmsskolas izglītības iestādēm, vispārīzglītojošām skolām, kā arī citām institūcijām.

Ar mērķi uzzināt precīzāku LCZB lietotāju viedokli par LCZB lomu lasīšanas veicināšanā, respondentiem tika lūgts atzīmēt skalā no 1 līdz 5 par cik svarīgu viņi uzskata LCZB un filiālbibliotēku darbu lasīšanas kultūras veicināšanā, kur 1 ir zemākais vērtējums, bet 5 – augstākais. Zemāko

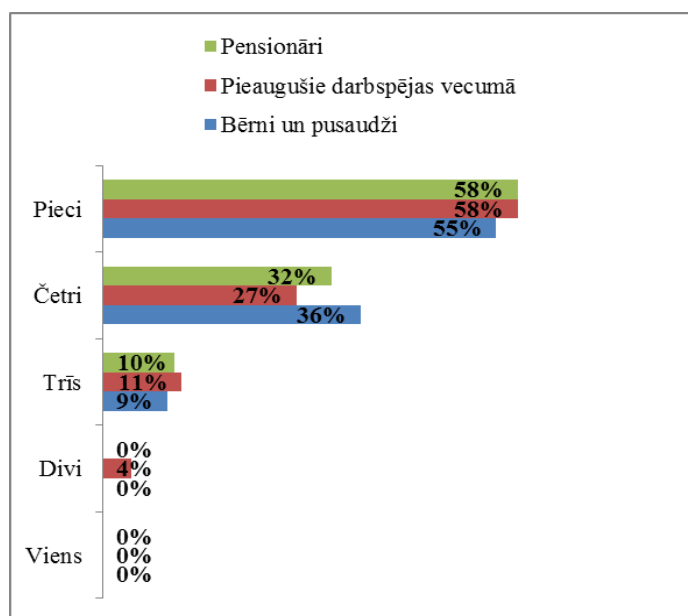
vērtējumu „1” nav atzīmējis neviens respondents, „2” atzīmējuši 2% aptaujāto, „3” - 11% aptaujāto, „4” - 30% aptaujāto, bet augstāko vērtējumu „5” atzīmējuši 57% aptaujāto (sk. 24. attēlu). Analizējot iegūtos rezultātus pa vecuma grupām, redzams, ka starp vecuma grupām nav pārāk krasas viedokļu atšķirības – gan bērni un jaunieši, gan pieaugušie, gan pensionāri lielākoties uzskata,

ka LCZB darbība lasīšanas kultūras veicināšanā ir svarīga (vidēji 57% respondentu atzīmējuši augstāko vērtējumu – 5) (sk. 25. attēlu). Kopumā iegūtie dati liecina, ka LCZB lietotāji uzskata LCZB darbu par nozīmīgu lasīšanas veicinātāju.

Aptaujas anketas noslēgumā respondentiem tika uzdots jautājums, vai viņi būtu tikpat aizrautīgi lasītāji, ja Liepājā nebūtu bibliotēkas. 12% aptaujāto uzskata, ka bibliotēkas esamība pilsētā nav izšķirošs rādītājs un ir pārliecināti, ka būtu tikpat aizrautīgi lasītāji kā līdz šim, 37% daļēji piekrīt, savukārt nedaudz vairāk par pusi jeb 51% nepiekrīt šādam apgalvojumam (sk. 26. attēlu). Tas nozīmē, ka lielākā daļa

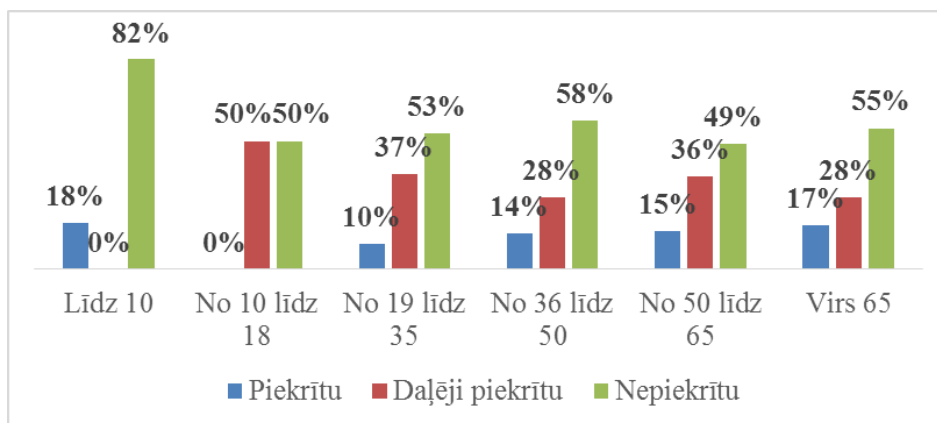

24. attēls. LCZB nozīme lasīšanas kultūras veicināšanā

25. attēls. LCZB nozīme lasīšanas kultūras veicināšanā vecumgrupās

bibliotēkas apmeklētāju uzskata LCZB darbu par nozīmīgu lasīšanas veicinātāju, jo pateicoties bibliotēkas esamībai, tiem ir iespēja tik daudz lasīt. No tā var izdarīt secinājumu, ka LCZB sniegtie pakalpojumi literatūras nodrošināšanā ir nozīmīgi, kā arī norāda, ka LCZB ir lasīšanas veicinātāja. Analizējot šo jautājumu pa vecumgrupām, redzams, ka gandrīz visās vecumgrupās dominē viedoklis, ka aptaujātie nebūtu tik

26. attēls. Es būtu tikpat aizrautīgs lasītājs kā līdz šim, ja Liepājā nebūtu bibliotēkas pa vecumgrupām

aizrautīgi lasītāji, ja Liepājā nebūtu bibliotēkas (sk. 31. attēlu). Pozitīvs šis rādītājs ir bērnu līdz 10 gadu vecumam grupā, kur 82% ir atzīmējuši variantu “nepiekrītu”. Tas liecina, ka jaunākajiem lasītājiem bibliotēka ir saistoša un mudina ķerties pie grāmatām.

Veiktās aptaujas rezultāti liecina, ka lasītāji LCZB apmeklē regulāri. Visbiežāk LCZB lietotāji bibliotēku apmeklē vienu, divas reizes mēnesī.

Galvenais LCZB un filiālbibliotēku apmeklējuma iemesls ir grāmatu saņemšana līdzņemšanai uz mājām. Abonementa pakalpojumus visvairāk izmanto bērnu un jauniešu auditorija, savukārt interneta piekļuvi biežāk izmanto cilvēki vecumā no 19 līdz 50 gadiem.

Par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem interese no LCZB lietotāju puses ir daļēja. Vismazāko interesi izrāda cilvēki vecumā līdz 35 gadiem, ieinteresētas pārsvarā ir sievietes pēc 36 gadiem. Dati liecina, ka lielākā daļa aptaujāto ir iesaistījušies kādā no LCZB organizētām lasīšanas veicināšanas aktivitātēm. Ekskursijas bibliotēkas iepazīšanas nolūkā populāras ir bērnu un jauniešu vidū, literatūras izstādes piesaista pieaugušos, tikšanās vairāk apmeklē pensionāri, tematiskos pasākumus pieaugušie.

Lasīšanas veicināšanas pasākumi ir vienlīdz apmeklēti visās vecuma grupās. Kā biežākais iemesls, kāpēc šie pasākumi netiek apmeklēti, tiek minēts laika trūkums,

īpaši sieviešu dzimuma pārstāvju vidū. Vīriešu vidū biežāk tiek minēts intereses trūkums.

LCZB un filiālbibliotēku krājums ir lasītāju interesēm atbilstošs. Visapmierinātākie ar krājuma daudzveidību ir vecāka gada gājuma cilvēki.

LCZB un filiālbibliotēku apmeklētāji neiesaistās “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” projektā. Projektam atsaucīgāka ir bērnu un jauniešu auditorija, no kuras regulārāk projektā iesaistās sieviešu dzimuma pārstāves.

Atsaucība elektronisko grāmatu ieviešanai nav konkrēta, taču pozitīva. Cilvēki vecumā līdz 35 gadiem ir ieinteresēti, savukārt pēc 35 gadiem atsaucība ir zemāka.

LCZB lietotāji atbalsta LCZB sadarbību ar pirmsskolas izglītības iestādēm, vispārizglītojošām skolām, kā arī citām institūcijām lasīšanas veicināšanas nolūkā.

Gan bērni un jaunieši, gan pieaugušie, gan pensionāri lielākoties uzskata, ka LCZB darbība lasīšanas kultūras veicināšanā ir svarīga.

Lielākā daļa bibliotēkas apmeklētāju uzskata LCZB darbu par nozīmīgu lasīšanas veicinātāju, jo pateicoties bibliotēkas esamībai, tie lasa un interesējas par literatūru. LCZB apmeklētājiem LCZB sniegtie pakalpojumi literatūras nodrošināšanā ir nozīmīgi, kā arī norāda, ka LCZB ir lasīšanas veicinātāja.

Kopumā aptaujas rezultāti liecina par LCZB lietotāju pozitīvo attieksmi pret LCZB un filiālbibliotēku darbu. Iegūtie dati parāda, ka bibliotēkas sniegtie pakalpojumi literatūras jomā, ir būtiski un nozīmīgi, kā arī liecina par to, ka LCZB darbs būtiski ietekmē lasīšanas kultūru Liepājā.